

Βρυξέλλες, 2 Δεκεμβρίου 2022  
(OR. en)

15473/22

LIMITE

ENV 1229  
CODEC 1905  
CLIMA 642

Διοργανικός φάκελος:  
2022/0195(COD)

## ΣΗΜΕΙΩΜΑ

|             |                                                                                                                                |
|-------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Αποστολέας: | Γενική Γραμματεία του Συμβουλίου                                                                                               |
| Αποδέκτης:  | Επιτροπή των Μονίμων Αντιπροσώπων / Συμβούλιο                                                                                  |
| Θέμα:       | Πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την αποκατάσταση της φύσης<br>- Συζήτηση προσανατολισμού |

1. Στις 22 Ιουνίου 2022, εγκρίθηκε από την Επιτροπή πρόταση κανονισμού για την αποκατάσταση της φύσης.<sup>1</sup> Η πρόταση αποσκοπεί στην αποκατάσταση των ευρωπαϊκών οικοτόπων που βρίσκονται σε κακή κατάσταση και στην επαναφορά της φύσης σε όλα τα οικοσυστήματα, από τα δάση και τις γεωργικές εκτάσεις έως τα οικοσυστήματα θαλάσσιων και γλυκών υδάτων και τα αστικά οικοσυστήματα. Στο πλαίσιο αυτής της πρότασης θα εφαρμοστούν, συμπληρωματικά προς την ισχύουσα νομοθεσία, νομικά δεσμευτικοί στόχοι για την αποκατάσταση της φύσης σε διάφορα οικοσυστήματα. Στόχος είναι τα μέτρα αποκατάστασης της φύσης να καλύψουν τουλάχιστον το 20 % των χερσαίων και θαλάσσιων περιοχών της ΕΕ έως το 2030 και τελικά όλα τα οικοσυστήματα που χρειάζονται αποκατάσταση έως το 2050.
2. Η Επιτροπή υπέβαλε τη νομοθετική της πρόταση και τη συνοδευτική εκτίμηση επιπτώσεων στην Ομάδα «Περιβάλλον» (WPE) στις 7 Ιουλίου 2022. Η Ομάδα «Περιβάλλον» διεξήγαγε συζητήσεις σχετικά με την ουσία της πρότασης κατά τη διάρκεια εννέα συνεδριάσεων. Με βάση τις συζητήσεις αυτές και τις παρατηρήσεις των αντιπροσωπίων, η Προεδρία εκπόνησε ένα πρώτο συμβιβαστικό κείμενο για τα άρθρα 1-10<sup>2</sup> και εντόπισε δύο ζητήματα για τα οποία απαιτείται πολιτική καθοδήγηση από το Συμβούλιο.

1. 10607/22 - COM(2022) 304 final.

2. 14884/22.

3. Η Προεδρία, προκειμένου να κατευθύνει τη συζήτηση σχετικά με την ανωτέρω νομοθετική πρόταση, η οποία θα πραγματοποιηθεί κατά την προσεχή σύνοδο του Συμβουλίου Περιβάλλοντος στις 20 Δεκεμβρίου 2022, εκπόνησε ενημερωτικό έγγραφο και δύο ερωτήματα, τα οποία περιέχονται στο παράρτημα του παρόντος σημειώματος.
  4. Καλείται η Επιτροπή των Μόνιμων Αντιπροσώπων να λάβει υπόψη το ενημερωτικό έγγραφο και τα ερωτήματα της Προεδρίας και να τα διαβιβάσει στο Συμβούλιο ενόψει της προαναφερόμενης συζήτησης προσανατολισμού.
-

**Πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την αποκατάσταση της φύσης**

**- Σημείωμα της Προεδρίας -**

Η προστασία της φύσης αποτελεί εδώ και δεκαετίες ζωτικό στοιχείο των οδηγιών για τα πτηνά και τους οικοτόπους, οι οποίες αποτελούν τη ραχοκοκαλιά της πολιτικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη διατήρηση της φύσης. Στην αξιολόγηση του ελέγχου καταλληλότητας που δημοσιεύτηκε το 2016<sup>1</sup>, συνάγεται το συμπέρασμα ότι στο πλαίσιο της ευρύτερης πολιτικής της ΕΕ για τη βιοποικιλότητα, οι οδηγίες για τη φύση εξακολουθούν να είναι σε μεγάλο βαθμό συναφείς και κατάλληλες για τον επιδιωκόμενο σκοπό. Ωστόσο, για να επιτευχθούν πλήρως οι στόχοι τους θα πρέπει να βελτιωθεί σημαντικά η εφαρμογή τους.

Σύμφωνα με την τελευταία αξιολόγηση της κατάστασης της φύσης του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Περιβάλλοντος<sup>2</sup>, παρότι έχουν σημειωθεί ορισμένες ενθαρρυντικές εξελίξεις, μόνο το 15 % των οικοτόπων και περίπου το 27 % των ειδών που προστατεύονται βάσει της ενωσιακής νομοθεσίας, βρίσκονται σε καλή κατάσταση διατήρησης. Κατόπιν αξιολόγησης των οικοσυστημάτων που διεξήχθη σε ολόκληρη την ΕΕ διαπιστώθηκε ότι η συνολική κατάσταση των οικοσυστημάτων στην ΕΕ είναι δυσμενής. Με βάση πρόσθετα δεδομένα και εκθέσεις που έχουμε στη διάθεσή μας, όπως η έκθεση συνολικής αξιολόγησης της IPBES για τη βιοποικιλότητα και τις υπηρεσίες οικοσυστημάτων (2019)<sup>3</sup>, ή η έκτη έκθεση αξιολόγησης της IPCC<sup>4</sup>, υπάρχουν σαφή στοιχεία ότι **η πρόοδος που έχει επιτευχθεί για την ανάσχεση της απώλειας της βιοποικιλότητας είναι περιορισμένη και ότι η φύση φθίνει παγκοσμίως με ρυθμούς άνευ προηγουμένου στην ανθρώπινη ιστορία, παρόλο που τα ποικιλόμορφα, αυτοσυντηρούμενα οικοσυστήματα παρέχουν πολλαπλά οφέλη στον άνθρωπο, τα οποία είναι απαραίτητα για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή και τον μετριασμό της.**

<sup>1</sup> Commission staff working document — Executive summary of the Fitness Check of the EU Nature Legislation (Birds and Habitats Directives) [Έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής — Συνοπτική παρουσίαση του ελέγχου καταλληλότητας της νομοθεσίας της ΕΕ για τη φύση (οδηγίες για τα πτηνά και τους οικοτόπους)] (SWD (2016) 473 final).

<sup>2</sup> State of nature in the EU — Results from reporting under the nature directives 2013-2018 (Κατάσταση της φύσης στην ΕΕ — Αποτελέσματα από την υποβολή εκθέσεων στο πλαίσιο των οδηγιών για τη φύση 2013-2018), Ευρωπαϊκός Οργανισμός Περιβάλλοντος, 2020.

<sup>3</sup> IPBES (2019): Έκθεση συνολικής αξιολόγησης σχετικά με τη βιοποικιλότητα και τις υπηρεσίες οικοσυστημάτων της διακυβερνητικής πλατφόρμας επιστήμης-πολιτικής για τη βιοποικιλότητα και τις υπηρεσίες οικοσυστημάτων.

<sup>4</sup> IPCC (2022): Climate Change (Κλιματική αλλαγή) 2022: Impacts, Adaptation and Vulnerability (Επιπτώσεις, προσαρμογή και ευπάθεια) | Climate Change (Κλιματική αλλαγή) 2022: Impacts, Adaptation and Vulnerability (Επιπτώσεις, προσαρμογή και ευπάθεια) (ipcc.ch).

Είναι ζωτικής σημασίας να εστιάσουμε στην προστασία της βιοποικιλότητας και τα αποτελέσματα που επιτυγχάνονται σε αυτό τον τομέα πρέπει να αναπτυχθούν περαιτέρω και να βελτιωθούν. Ωστόσο, ο κόσμος και η Ευρωπαϊκή Ένωση πρέπει να εντείνουν τις εργασίες τους και πέρα από τις προστατευόμενες περιοχές και να ασχοληθούν με το τοπίο με την ευρύτερη έννοια, εάν ο στόχος τους είναι πράγματι να τεθεί η βιοποικιλότητα σε τροχιά ανάκαμψης.

### **Αναγνώριση της επείγουσας ανάγκης για ανάληψη συνολικής δράσης**

Υπό το πρίσμα αυτής της μη ικανοποιητικής κατάστασης, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ενέκρινε το 2020 τη νέα στρατηγική της ΕΕ για τη βιοποικιλότητα με ορίζοντα το 2030 (στο εξής: στρατηγική) ως ένα από τα κεντρικά στοιχεία της Πράσινης Συμφωνίας και δεσμεύτηκε να υποβάλει πρόταση για τη θέσπιση νομικά δεσμευτικών στόχων της ΕΕ για την αποκατάσταση της φύσης με σκοπό να αποκατασταθούν τα υποβαθμισμένα οικοσυστήματα.

Τον Οκτώβριο του 2020, το Συμβούλιο, έχοντας πλήρη επίγνωση ότι η απώλεια βιοποικιλότητας, η υποβάθμιση των οικοσυστημάτων και η απώλεια οικοσυστημικών υπηρεσιών συνιστούν άμεσες και υπαρξιακές απειλές για την ανθρώπινη ζωή και ευημερία, εξέφρασε στα συμπεράσματά του<sup>5</sup> την ικανοποίησή του για τη στρατηγική και αναγνώρισε το γεγονός ότι η διατήρηση, η αποκατάσταση και η αειφόρος αξιοποίηση της βιοποικιλότητας και των οικοσυστημάτων έχουν δυνητικά άμεσα και έμμεσα οικονομικά οφέλη για τους περισσότερους τομείς της οικονομίας και ότι όλες οι επιχειρήσεις εξαρτώνται άμεσα ή έμμεσα από περιουσιακά στοιχεία φυσικού κεφαλαίου και οικοσυστημικές υπηρεσίες. Αναγνώρισε επίσης ότι, μολονότι έχουν θεσπιστεί νομικά πλαίσια, στρατηγικές και σχέδια δράσης σε ενωσιακό και εθνικό επίπεδο για την προστασία της βιοποικιλότητας και της φύσης και για την αποκατάσταση υποβαθμισμένων οικοτόπων και πληθυσμών ειδών, πρέπει να εντατικοποιηθεί η προστασία και η αποκατάσταση της φύσης. Σε ό,τι αφορά την αποκατάσταση των οικοσυστημάτων, το Συμβούλιο επιβεβαίωσε ότι χρειάζεται μεγαλύτερη φιλοδοξία όσον αφορά την αποκατάσταση της φύσης καθώς και μέτρα για την προστασία και την αποκατάσταση της βιοποικιλότητας και πέραν των προστατευόμενων περιοχών. Στα συμπεράσματα αναγνωρίζεται επίσης η σημαντική σύνδεση που υπάρχει ανάμεσα στην απώλεια βιοποικιλότητας και την κλιματική αλλαγή, καθώς και ανάμεσα στις αντίστοιχες λύσεις των προβλημάτων αυτών.

---

<sup>5</sup> Συμπεράσματα για τη βιοποικιλότητα – η ανάγκη για επείγουσα δράση — Συμπεράσματα του Συμβουλίου της 16ης Οκτωβρίου 2020 (11829/20).

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, σε ψήφισμά του του Ιουνίου του 2021<sup>6</sup>, χαιρέτισε επίσης τη νέα στρατηγική της ΕΕ για τη βιοποικιλότητα με ορίζοντα το 2030 και το επίπεδο φιλοδοξίας της, και τόνισε ότι η στρατηγική πρέπει να επιτύχει πλήρως τους στόχους της. Για τον σκοπό αυτό, περιλαμβανόταν στο ψήφισμα **έκκληση να ληφθούν μέτρα για την αντιμετώπιση της απώλειας βιοποικιλότητας πέραν των προστατευόμενων περιοχών**. Η δέσμευση της Επιτροπής να εκπονήσει νομοθετική πρόταση για την αποκατάσταση της φύσης, συμπεριλαμβανομένων δεσμευτικών στόχων αποκατάστασης, επικροτήθηκε θερμά και **τονίστηκε ότι μετά την αποκατάσταση δεν θα πρέπει να επιτρέπεται υποβάθμιση του οικοσυστήματος**.

### **Αντιμετωπίζουμε τις προκλήσεις και δίνουμε το παράδειγμα**

Στις 22 Ιουνίου 2022, η Επιτροπή ενέκρινε την πρόταση κανονισμού για την αποκατάσταση της φύσης (στο εξής: πρόταση).

Η πρόταση θέτει έναν πρωταρχικό στόχο: **Να συμβάλει στη συνεχή, μακροπρόθεσμη και βιώσιμη ανάκαμψη της βιοποικιλότητας και της ανθεκτικότητας της φύσης σε όλες τις χερσαίες και θαλάσσιες περιοχές της ΕΕ, μέσω της αποκατάστασης των οικοσυστημάτων**, καθώς και να συμβάλει στην επίτευξη των στόχων της Ένωσης για τον μετριασμό της κλιματικής αλλαγής και την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή, και στην εκπλήρωση των διεθνών δεσμεύσεών της.

Για να επιτύχει αυτόν τον στόχο, η πρόταση καθορίζει **πολλαπλούς δεσμευτικούς στόχους και υποχρεώσεις αποκατάστασης σε ευρύ φάσμα οικοσυστημάτων** και ανοίγει τον δρόμο για την αποκατάσταση και τη διατήρηση ευρέος φάσματος οικοσυστημάτων στην ΕΕ έως το 2050, με μετρήσιμα αποτελέσματα έως το 2030 και το 2040. Η πρόταση υποστηρίζεται περαιτέρω από πλαίσιο εφαρμογής για τη μετουσίωση των στόχων σε δράσεις, με την εκπόνηση και εκτέλεση εθνικών σχεδίων αποκατάστασης.

Η πρόταση επιτρέπει, επίσης, στην ΕΕ να αναλάβει ηγετικό ρόλο παγκοσμίως όσον αφορά την προστασία της φύσης, ιδίως στο πλαίσιο της 15ης διάσκεψης των μερών της σύμβασης για τη βιολογική ποικιλότητα που πραγματοποιείται στο Μόντρεαλ, επί τσεχικής Προεδρίας του Συμβουλίου της ΕΕ, όπου τα 196 συμβαλλόμενα μέρη της σύμβασης, μεταξύ των οποίων η ΕΕ και τα κράτη μέλη της, αναμένεται να συμφωνήσουν επί **παγκόσμιου πλαισίου για τη βιοποικιλότητα μετά το 2020**.

<sup>6</sup> Ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 9ης Ιουνίου 2021 σχετικά με τη στρατηγική της ΕΕ για τη βιοποικιλότητα με ορίζοντα το 2030: επαναφορά της φύσης στη ζωή μας (2020/2273(INI)).

Η ΕΕ προτίθεται να ασκήσει πιέσεις για να θεσπιστούν παγκόσμιοι στόχοι για το 2030 που θα συνάδουν με τις ενωσιακές δεσμεύσεις της στρατηγικής, καθώς και για να ενισχυθεί η διαδικασία εφαρμογής, παρακολούθησης και επανεξέτασης. Στα συμπεράσματά του του Οκτωβρίου του 2022<sup>7</sup>, το Συμβούλιο τόνισε ότι **πρέπει να συμπεριληφθεί στο παγκόσμιο πλαίσιο για τη βιοποικιλότητα μετά το 2020 ένας στόχος για την εντατικοποίηση της δράσης για την αποτελεσματική αποκατάσταση των υποβαθμισμένων οικοσυστημάτων.**

### **Προβληματισμός σχετικά με την ανάγκη για ένα σαφές κοινό πλαίσιο αποκατάστασης της φύσης**

Η πρόταση συζητήθηκε σε δέκα συνεδριάσεις της **Ομάδας «Περιβάλλον» (WPE)**, κατά τη διάρκεια της τσεχικής Προεδρίας, όπου όλα τα κράτη μέλη εξέφρασαν γενική υποστήριξη για τους στόχους του κειμένου. Οι αντιπροσωπίες αναγνωρίζουν ότι η αποκατάσταση της φύσης είναι ουσιαστικής σημασίας, ιδίως στο πλαίσιο της επείγουσας ανάγκης για προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή καθώς και για τον μετριασμό της.

Στο πλαίσιο των συζητήσεων που προώθησε η τσεχική Προεδρία ήταν δυνατό το κείμενο να εξεταστεί λεπτομερώς και τα κράτη μέλη να εκφράσουν τις απόψεις τους σχετικά με όλα τα άρθρα. Στο πλαίσιο της αρχικής ανταλλαγής απόψεων προέκυψαν ορισμένες σημαντικές προκλήσεις. Τα κράτη μέλη ζητούν σε γενικές γραμμές να διατηρηθεί **ισχυρή συνοχή με το ισχύον περιβαλλοντικό νομικό πλαίσιο της ΕΕ** και να προβλεφθεί ρητή σύνδεση με το εν λόγω πλαίσιο σε συγκεκριμένες διατάξεις της πρότασης. Τα κράτη μέλη τόνισαν επίσης ότι θα πρέπει να υπάρχει **ευελιξία προκειμένου να μπορέσουν να αποτυπωθούν τα ειδικά εθνικά χαρακτηριστικά.** Επισημάνθηκε ότι για την υλοποίηση θα απαιτηθούν **σημαντικοί ανθρώπινοι και χρηματοδοτικοί πόροι** που επί του παρόντος δεν είναι διαθέσιμοι ή θα πρέπει να προσαρμοστούν σημαντικά. Κατέστη επίσης σαφές ότι οι ορισμοί έχουν μεγάλη σημασία για τα κράτη μέλη, δεδομένου ότι για την αποτελεσματική και εναρμονισμένη εφαρμογή του κειμένου απαιτείται **κοινή αντίληψη ως προς τις διατάξεις του.** Τόσο τα οριζόντια όσο και τα τεχνικά ζητήματα συζητήθηκαν σε επίπεδο Ομάδας και ορισμένα από αυτά επιλύθηκαν. Ωστόσο, λόγω της πολυπλοκότητας της πρότασης, μεγάλο μέρος τους πρέπει να συζητηθεί περαιτέρω.

<sup>7</sup> Σύμβαση για τη βιολογική ποικιλότητα (ΣΒΠ): Δέκατη πέμπτη σύνοδος της διάσκεψης των συμβαλλόμενων μερών (COP 15) της ΣΒΠ· Δέκατη σύνοδος της διάσκεψης των συμβαλλόμενων μερών της ΣΒΠ που επέχει θέση συνόδου των συμβαλλόμενων μερών του Πρωτοκόλλου της Καρθαγένης για τη βιοασφάλεια (COP-MOP 10)· Τέταρτη σύνοδος της διάσκεψης των συμβαλλόμενων μερών της ΣΒΠ που επέχει θέση συνόδου των συμβαλλόμενων μερών του Πρωτοκόλλου της Ναγκόγια για την πρόσβαση και τον καταμερισμό των πλεονεκτημάτων (COP-MOP 4)· (Μόντρεαλ, Καναδάς, 7-19 Δεκεμβρίου 2022) — Συμπεράσματα του Συμβουλίου (13975/22) της 24ης Οκτωβρίου 2022.

Με βάση τις συζητήσεις που πραγματοποιήθηκαν και τις παρατηρήσεις που απέστειλαν οι αντιπροσωπίες, η Προεδρία εκπόνησε **συμβιβαστικό κείμενο για τα άρθρα 1-10<sup>8</sup>**, το οποίο συζητήθηκε κατά τις συνεδριάσεις της Ομάδας «Περιβάλλον» στις 24 Νοεμβρίου και στις 9 Δεκεμβρίου 2022. Το αναθεωρημένο κείμενο έτυχε γενικής εκτίμησης και αποτέλεσε ικανοποιητικό βήμα προόδου όσον αφορά πολλά από τα στοιχεία του. Ωστόσο, επισημάνθηκαν παράλληλα ορισμένες ανησυχίες που πρέπει να αντιμετωπιστούν με προσοχή στις μελλοντικές διαπραγματεύσεις. Κατέστη επίσης σαφές ότι για ορισμένα ζητήματα θα ήταν χρήσιμο να δοθεί πολιτική καθοδήγηση. Ως εκ τούτου, η Προεδρία προσδιόρισε δύο θέματα προς εξέταση από το Συμβούλιο Περιβάλλοντος στις 20 Δεκεμβρίου 2022 προκειμένου να παρασχεθεί καθοδήγηση για τις μελλοντικές εργασίες της Ομάδας «Περιβάλλον». Τα σημεία εκκίνησης της συζήτησης περιγράφονται κατωτέρω.

### **Η συνεργασία θα μας επιτρέψει να επιτύχουμε υψηλό επίπεδο φιλοδοξίας**

**Αποτελεί σημαντικό μήνυμα ότι πολλές αντιπροσωπίες δεν αμφισβήτησαν το συνολικό επίπεδο φιλοδοξίας της πρότασης. Ταυτόχρονα, από τις τεχνικές συζητήσεις προέκυψε ότι δεν υπάρχει ομοφωνία στις απόψεις των κρατών μελών επί του θέματος.** Ορισμένοι από τους στόχους και τις υποχρεώσεις που καθορίζονται στην πρόταση, ιδίως στα άρθρα 4-10, θεωρούνται υπερβολικά φιλόδοξοι από ορισμένα κράτη μέλη, κυρίως επειδή το ισχύον θεσμικό και δημοσιονομικό πλαίσιο (συμπεριλαμβανομένης της ικανότητας όσον αφορά τους ανθρώπινους πόρους με τις κατάλληλες δεξιότητες και γνώσεις) δεν είναι επαρκώς προσαρμοσμένο για αυτόν τον σκοπό. Επιπλέον, η εφαρμογή της πρότασης δεν θα είναι δυνατή εντός του προτεινόμενου χρονοδιαγράμματος, λόγω της ανάγκης για στενή συνεργασία και συντονισμένες δράσεις σε ορισμένους βασικούς τομείς (π.χ. δασοκομία, διαχείριση υδάτων, γεωργία, διαχείριση της θήρας, χωροταξική και αστική ανάπτυξη και σχεδιασμός).

Τα κράτη μέλη επισήμαναν επίσης ότι η βελτίωση των οικοσυστημάτων ή των σχετικών δεικτών θα απαιτήσει **μεγαλύτερο χρονικό διάστημα**, ενίοτε λόγω της ανάγκης για απόκτηση επαρκών επιστημονικών γνώσεων. Η επίτευξη των προτεινόμενων στόχων ενδέχεται επίσης να είναι δύσκολη λόγω των φυσικών συνθηκών (ιδίως λόγω της κλιματικής αλλαγής και της εξάπλωσης χωροκατακτητικών ξένων ειδών) ή άλλων γενικών δημόσιων συμφερόντων.

---

<sup>8</sup> Συμβιβαστικό κείμενο της Προεδρίας για τα άρθρα 1-10 — ST 14884/22.

Είναι σημαντικό να σημειωθεί ότι **η πρόταση βασίζεται στους στόχους της στρατηγικής, την οποία έχουν προσυπογράψει τόσο το Συμβούλιο όσο και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο**, και να ληφθεί υπόψη η επείγουσα ανάγκη για την αποκατάσταση των οικοσυστημάτων, την βελτίωση της κατάστασής τους και τον μετριασμό των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής. Παρά τις προσπάθειες που καταβάλλουν τα κράτη μέλη, η βιοποικιλότητα συνεχίζει να υποβαθμίζεται. Η υποβάθμιση αυτή ενδέχεται να αποδειχθεί μη αναστρέψιμη και να οδηγήσει σε κατάρρευση του οικοσυστήματος. Η ανάγκη να αντιμετωπιστεί αποτελεσματικά, χωρίς καθυστερήσεις, η τρέχουσα μη ικανοποιητική κατάσταση των οικοσυστημάτων αποτελεί ακρογωνιαίο λίθο της πρότασης. Η μείωση του επιπέδου φιλοδοξίας της μπορεί να δημιουργήσει ακόμη μεγαλύτερη **αβεβαιότητα όσον αφορά την αποτελεσματικότητα των κοινών προσπαθειών μας για την πρόληψη της περαιτέρω υποβάθμισης της βιοποικιλότητας** και να τις θέσει σε κίνδυνο, δεδομένου ότι τα εγκριθέντα μέτρα δεν θα οδηγήσουν απαραίτητα στο επιθυμητό αποτέλεσμα, δηλαδή στην καλύτερη υγεία των οικοσυστημάτων και στις συναφείς οικοσυστημικές υπηρεσίες.

Δεδομένου ότι κυρίως ορισμένες από τις βασιζόμενες στα αποτελέσματα υποχρεώσεις της πρότασης πιθανώς να είναι πράγματι δύσκολο να επιτευχθούν, θα πρέπει τα εθνικά σχέδια αποκατάστασης να προβλέπουν τα αναγκαία περιθώρια **ευελιξίας σε εθνικό επίπεδο**. Οι στόχοι και οι υποχρεώσεις που προτείνονται επιτρέπουν, σε γενικές γραμμές, να λαμβάνονται υπόψη οι ειδικές συνθήκες κάθε κράτους μέλους (π.χ. με τον καθορισμό ικανοποιητικών επιπέδων δεικτών, τον καθορισμό ικανοποιητικής έκτασης αναφοράς για κάθε τύπο οικοτόπου ή με τον προσδιορισμό της επαρκούς ποιότητας και ποσότητας οικοτόπων και ειδών) και να αξιοποιούνται οι αξιολογήσεις ως προς την κατάσταση διατήρησης που διενεργούνται βάσει των οδηγιών για τη φύση. Η πλήρης αξιοποίηση αυτής της ευελιξίας μπορεί, δεδομένης της επείγουσας ανάγκης για δράση, να προετοιμάσει το έδαφος για τα επόμενα βήματα.

#### **Εξασφάλιση της απόδοσης των επενδύσεων**

Η πρόταση προβλέπει την υποχρέωση των κρατών μελών να διασφαλίζουν τη **μη υποβάθμιση** περιοχών στις οποίες έχει επιτευχθεί καλή κατάσταση και επαρκής ποιότητα οικοτόπων ειδών, καθώς και περιοχών στις οποίες απαντώνται τύποι οικοτόπων. Η υποχρέωση αυτή αποσκοπεί να εξασφαλίσει **αποτελεσματική προστασία στις περιπτώσεις που εφαρμόζεται το καθεστώς των οδηγιών για τη φύση — δηλαδή, βελτίωση ή συντήρηση της κατάστασης διατήρησης—**, καθώς και να εξασφαλίσει ότι τα μέτρα αποκατάστασης θα έχουν μακροχρόνιο αντίκτυπο ώστε, **όταν επενδύονται πόροι σε αυτά τα μέτρα, αυτοί να μην απαξιώνονται**.



Οι προτεινόμενες έννοιες είναι **απαιτητικές ως προς την παρακολούθηση και την αξιολόγηση καθώς και ως προς τα εκτεταμένα μέτρα διαχείρισης που θα πρέπει να εφαρμοστούν σε όλες τις περιοχές όπου απαιτείται συντήρηση των τύπων οικοτόπων ή των οικοτόπων ειδών προκειμένου να διασφαλιστεί μακροπρόθεσμα η καλή τους κατάσταση**. Το κόστος της επιβολής αυστηρής απαίτησης μη υποβάθμισης εκτός του δικτύου Natura 2000 είναι δύσκολο να εκτιμηθεί, αλλά αναμένεται ότι θα είναι σημαντικό, τόσο όσον αφορά την εφαρμογή της απαίτησης αυτής (διαχείριση των δικαιωμάτων γης και εφαρμογή του απαιτούμενου διοικητικού και νομικού συστήματος) όσο και όσον αφορά την εκπλήρωσή της στην πράξη.

Ωστόσο, είναι σαφές ότι η **θέσπιση υποχρέωσης έχει μεγάλη σημασία για το πεδίο εφαρμογής της πρότασης, καθώς και μεγάλο δυναμικό για να συμβάλει ουσιαστικά στην εκπλήρωση των στόχων των οδηγιών για τη φύση σε ό,τι αφορά την επίτευξη ή τη συντήρηση της ικανοποιητικής κατάστασης διατήρησης των εν λόγω τύπων οικοτόπων και οικοτόπων ειδών σε εθνική κλίμακα**. Η εκτίμηση της κατάστασης των εν λόγω φαινομένων πραγματοποιείται ήδη σε εθνικό επίπεδο βάσει του ισχύοντος νομικού πλαισίου. Ως εκ τούτου, οι προσπάθειες που συνδέονται με την εφαρμογή της αρχής της μη υποβάθμισης θα αποτυπωθούν θετικά σε αυτόν τον τομέα. Σύμφωνα με στοιχεία, παρά το γεγονός ότι το δίκτυο Natura 2000 συνιστά σημαντικό εργαλείο που συμβάλλει στο να υπάρχει ικανοποιητική κατάσταση διατήρησης, δεν επαρκεί σε καμία περίπτωση για να επιτευχθούν οι στόχοι της στρατηγικής.

Ωστόσο, η πρόταση προβλέπει **πιθανές παρεκκλίσεις από την αρχή της μη υποβάθμισης**. Στο συμβιβαστικό της κείμενο, η Προεδρία πρότεινε επίσης τη **μετάβαση από την υποχρέωση με βάση τα αποτελέσματα στην υποχρέωση με βάση την προσπάθεια**, η οποία θα εστιάζει στα μέτρα που πρέπει να ληφθούν για την πρόληψη της μη υποβάθμισης. Κατά τη διάρκεια των συζητήσεων προτάθηκε επίσης ως εναλλακτική λύση η «μηδενική καθαρή υποβάθμιση».

Δεδομένου ότι πολλά κράτη μέλη ζητούν την ευθυγράμμιση της πρότασης με το ισχύον κεκτημένο της ΕΕ εν γένει, δεν θα πρέπει να παραλειφθεί αυτή η σημαντική συνέργεια με τις οδηγίες για τη φύση. Η δυνατότητα διαφορετικής διατύπωσης ή, εάν χρειαστεί, αποσαφήνισης των δυνατοτήτων παρέκκλισης, θα πρέπει, ως εκ τούτου, να πρέπει να αποτελέσει το επίκεντρο περαιτέρω συζητήσεων σε τεχνικό επίπεδο.

Προκειμένου να προχωρήσουν οι διαπραγματεύσεις, οι υπουργοί καλούνται να ανταλλάξουν απόψεις σχετικά με τα ακόλουθα ερωτήματα:

1. Έχοντας κατά νου την αναγνωρισμένη επείγουσα ανάγκη να αντιμετωπιστούν η διαρκής κρίση στον τομέα της βιοποικιλότητας καθώς και η κλιματική αλλαγή και οι επιπτώσεις της στην κοινωνία και την οικονομία, θεωρείτε τις επιδιώξεις της πρότασης και το προτεινόμενο χρονοδιάγραμμα κατάλληλα για την αντιμετώπιση αυτής της διττής πρόκλησης;
2. Λαμβάνοντας υπόψη τη συνολική συνέργεια της αρχής της «μη υποβάθμισης» με τις οδηγίες για τη φύση, θεωρείτε ότι συνιστά κατάλληλη λύση για να εξασφαλιστούν τα μακροπρόθεσμα περιβαλλοντικά και κοινωνικοοικονομικά οφέλη των υγιών οικοσυστημάτων και η βιωσιμότητα των επενδεδυμένων πόρων;

Παρατηρήσεις: Προβλέπονται τρία λεπτά ανά κράτος μέλος

---